

A photograph of a sewing room. In the foreground, there is a white table with various fabrics and tools. On the left, there are several stacks of folded fabrics in shades of pink, beige, and white. In the center, there is a light green rectangular box containing the text. To the right of the box, there is a white measuring tape and some pieces of fabric. The background is a plain, light-colored wall.

Texmari
Ympäristöraportti
2023

Sisällys

1. Lainsäädäntö ja kiertotalouden nykytila
2. Vastuullisuus Texmarissa
3. Avainluvut
4. Näkymät

Toimintavuosi 2023

Mennyt vuosi 2023 on juhlimisen arvoinen. Lähdimme käyntiin ja etenimme kohti kestävän kehityksen sitoumuksiamme vastuullisena yrityksenä. Edessä oleva matka on kuitenkin pitkä ja vastaan tulee vielä monia haasteita ja mahdollisuuksista saavuttaa Texmarin vastuullisuustavoitteet. Teemme työtä ahkerasti ajaaksemme eteenpäin tavoitettamme kestävästä tekstiilialasta.

Toimintamme edellyttää yhteistyötä alan yritysten kanssa, koska toimintamme painottuu täysin materiaalien jakamiseen. Emme toimi tyhjiössä ja ilman yhteistyökumppaneitamme meitä ei olisi. Olemme menneen vuoden aikana toivottaneet tervetulleiksi kumppaniksemme tekstiilialalta eri kokoisia ja eri toimialueen organisaatioita. Suuri kiitos kuuluu samanhenkisille ihmisille ja yrityksille, jotka jakavat vastuullisen näkemyksemme ja sitoutuvat alan kehittämiseen.

Haluamme jakaa muutamia kohokohtia työstämme ja yksityiskohtia tässä raportissa. Keskitymme menestyksemme mittaamiseen täysin kestävyuden näkökulmasta. Meillä on ilo jakaa matkamme kanssasi ja lisätä avoimuutta työhömmme toimintamme ja palveluidemme kautta.

Arvostamme kumppanuuttasi ja yhteistyötäsi. Yhdessä luomme kestävämmän tekstiilialan ja säästämme luonnonvaroja tuleville sukupolville.

PYRIMME LUOMAAN YHTEISÖN KESTÄVÄN KEHITYKSEN PUOLESTAPUHUJISTA, JOTKA YMMÄRTÄVÄT TÄMÄN MAAILMAN LUONNONVAROJEN SÄILYTTÄMISEN JA SUOJELEMISEN TÄRKEYDEN JA TOIMIVAT TÄLLÄ TAVALLA SEKÄ TYÖSSÄ ETTÄ JOKAPÄIVÄISESSÄ ELÄMÄSSÄ.

Mitattavissa oleva toiminta on meille kaiken a ja o. Pitkän aikavälin tavoitteiden ja päämäärien asettaminen on välttämätöntä, mutta todellista edistystä voidaan saavuttaa vain muuttamalla nämä tavoitteet tähän päivään toimiviksi. Yhtä tärkeää on, että käytössä olevia järjestelmiä seurataan säännöllisesti. Näin voimme seurata onnistumisia ja meillä on mahdollisuus puuttua mahdollisiin puutteisiin ja tehdä muutoksia tarvittaessa. Mittaamme toimintamme kautta tehtyjä säästöjä, mutta myös kuinka materiaalien kuljetus, jakelu ja markkinointi kuluttavat resursseja.

Osallistumme aktiivisesti alan kehitysryhmiin pysyäksemme kestävän kehityksen mukana. Haluamme jakaa omaa kokemustamme ja oppia muilta. Kehitystyö, innovointi ja muilta oppiminen tarjoavat kehittymismahdollisuuksia, joiden avulla voimme viedä eteenpäin tavoitettamme kestävämmästä tekstiilialasta.

1. Lainsäädäntö ja kiertotalouden nykytila

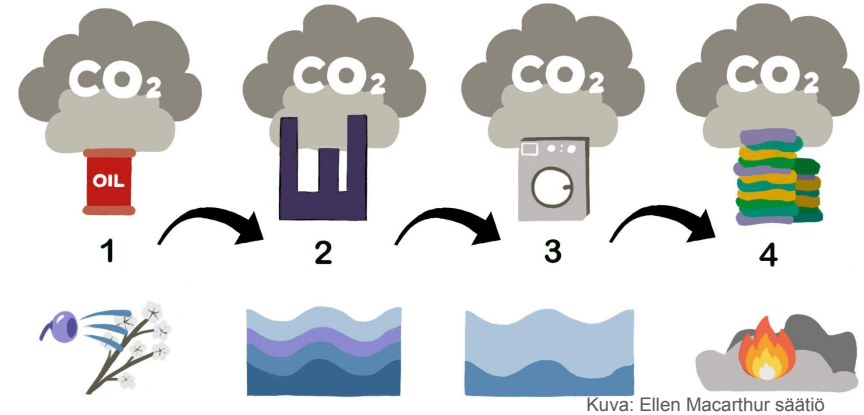
EU:n jätesäädöspaketissa (2018/851) 9§ veloitetaan jäsenvaltioita edistämään resurssitehokkaita ja kestäviä ratkaisuja ajatellen tuotteiden koko elinkaarta. Myös Suomen jätelaki (646/2011) 8§ huomioi koko elinkaaren aikaisen kestävyuden etusijajärjestyksen näkökulmasta. Etusijajärjestyksen mukaan on ensisijaisesti on pyrittävä välttämään jätteen syntymistä. Jos jätettä kuitenkin syntyy, se on valmistettava uudelleenkäyttöä varten tai uudelleenkäytettävä. Ellei uudelleenkäyttö ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä ensisijaisesti aineena eli se on kierrätettävä ja toissijaisesti energiana. Etusijajärjestys ja orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto (Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013) ovat lisänneet tarvetta kehittää tekstiilimateriaalien kierrätystä uusioraaka-aineeksi. Poistokankaita tulisi siis ajatella ensisijaisesti alkuperäiseen käyttöön hyödynnettävänä materiaalina.

Tekstiili ei ole tuottajavastuun alaista, mutta tekstiilin maahantuojan on noudatettava tuotevastuulakia ja toiminnan osalta ympäristö- ja jätelainsäädäntöä sekä Euroopan Unionin velvoittavaa lainsäädäntöä.

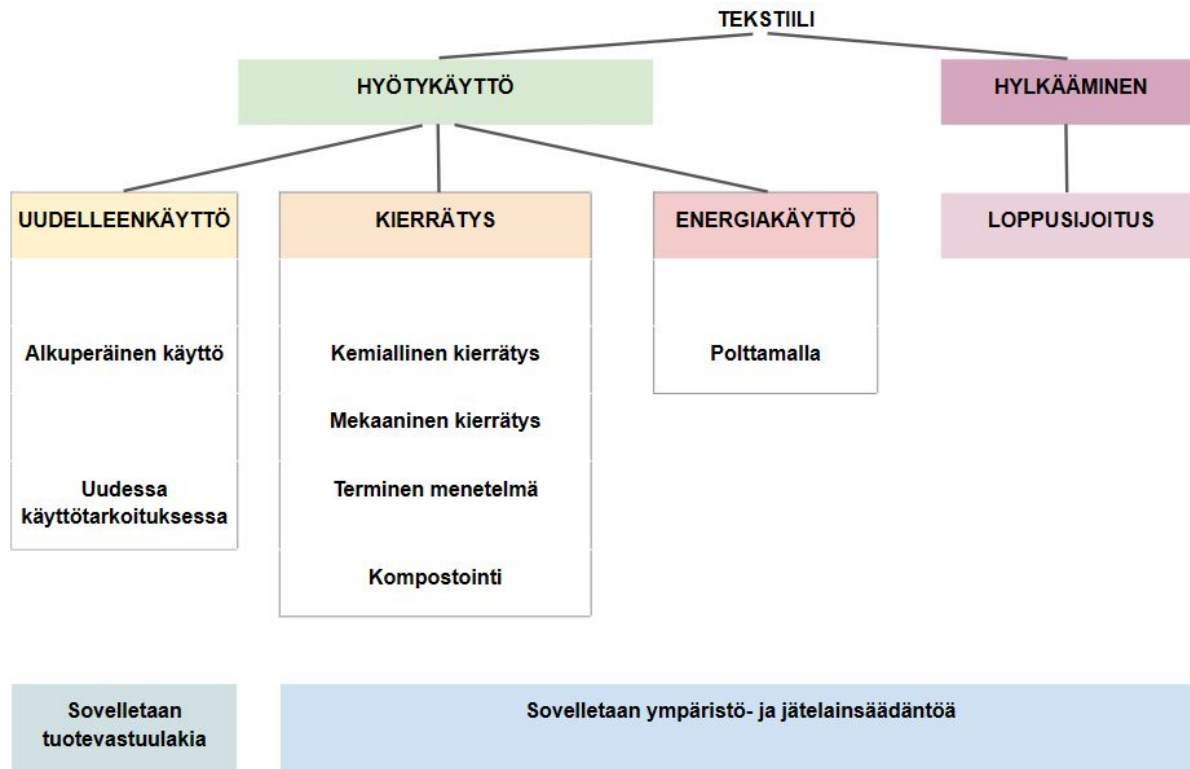
Tekstiiliteollisuudessa tekstiilien ympäristövaikutuksia aiheuttaa jokaisessa tuotantoketjun vaiheessa. Näitä ovat tyypillisesti raaka-aineiden tuotanto, tekstiilin valmistus sekä tekstiilien käyttö ja käytön jälkeinen loppusijoitus. Yli 90 prosenttia tekstiilikuiduista valmistetaan joko neitseellisestä puuvillasta tai öljypohjaisista raaka-aineista, jotka ovat uusiutumattomia. Näiden raaka-aineiden tuottaminen ja käyttäminen ei ole kestävän tuotannon mukaista.

On arvioitu, että tekstiiliteollisuus aiheuttaisi globaalisti vuosittain 1,2 miljardin tonnin kasvihuonekaasupäästöt, mikä on enemmän kuin lento- ja rahtiliikenteen päästöt yhteensä. Pelkästään EU:ssa tekstiiliteollisuudesta aiheutuvat kasvihuonepäästöt on arvioitu olevan 121 miljoonaa tonnia. Tekstiilien tuotantoon kaikkineen kuluu vuosittain noin 93 miljardia kuutiometriä vettä. Vedenkulutuksen lisäksi tekstiilikuitujen viljelyyn käytetään suuria määriä lannoitteita ja tuholaismyrkkyjä. Maailmanlaajuisesti tekstiilien valmistus, värjääminen ja viimeistelyt aiheuttavat jopa 20 prosenttia vesistöjen saastumisesta. Luonnonkuitujen viljely vaateteollisuudelle osaltaan ”yksinkertaistaa” luontoa ja on siten uhkana sen monimuotoisuudelle.

Perinteinen tekstiilien tuotanto, jakelu ja käyttö toimivat lähes täysin lineaarisesti. Raaka-ainetuotanto ja materiaalien valmistus vastaavat suuresta osasta tekstiilien elinkaaren aikaisista kokonaispäästöistä. Merkittävä osa suomalaisten tekstiilituotteiden elinkaaren päästöistä syntyy siis ennen suomalaisten yritysten omaa toimintaa. Tekstiilituotteiden valmistusta varten tarvitaan suuri määrä luonnonvaroja ja resursseja tuotantoon.

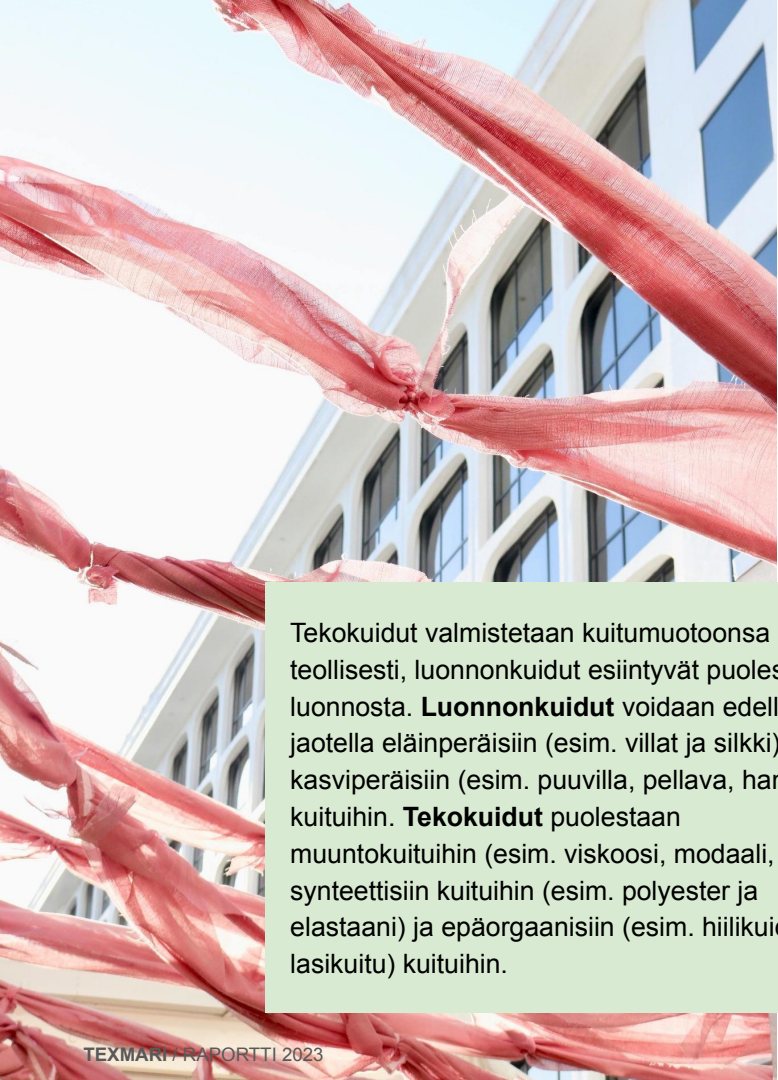
Tämä lineaarinen järjestelmä jättää monet taloudelliset ja ympäristölliset mahdollisuudet hyödyntämättä. Näiden lisäksi malli asettaa painetta luonnonvaroihin ja alueellisiin tuotantoihin. Painetta syntyy myös ketjun loppupäähän, koska usein etenkin vaatteet ovat käytössä vain lyhyen aikaa ja materiaalit menetetään suurelta osin kaatopaikalle tai poltossa.

Tekstiilien tuottamista, maahantuontia, varastointia ja myyntiä ohjataan lainsäädännöllä. Valmiille tuotteille ja niiden raaka-aineille sovelletaan tuotevastuulakia. Tuotteen ja raaka-aineen katsotaan olevan siinä kunnossa, että se voi olla alkuperäisessä tai vastaavassa käyttötarkoituksessa.

Jos tuotetta tai materiaalia ei voida pitää alkuperäisessä kunnossa olevana tai siitä ei voi valmistaa tuotetta uuteen käyttötarkoitukseen, sovelletaan ympäristönsuojelulakia tai jätelakia. Ympäristönsuojelulain tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää jätteiden määrää. Tästä johtuen tuote tai materiaali tulee kierrättää tai jos kierrättäminen ei ole mahdollista se tulee hyödyntää muulla tavoin - esimerkiksi polttamalla energiaksi.

Viimeinen mahdollisuus poistettavan tuotteen tai materiaalin kohdalla on sen hylkääminen muista kanavista ja loppusijoitus kaatopaikalle. Suomessa tämä ei ole enää sallittua, mutta EU-tasolla kieltoa ei vielä ole.

Tekokuidut valmistetaan kuitumuotoonsa teollisesti, luonnonkuidut esiintyvät puolestaan luonnosta. **Luonnonkuidut** voidaan edelleen jaotella eläinperäisiin (esim. villat ja silkki) ja kasviperäisiin (esim. puuvilla, pellava, hamppu) kuituihin. **Tekokuidut** puolestaan muuntokuituihin (esim. viskoosi, modaali, soija), synteettisiin kuituihin (esim. polyester ja elastaani) ja epäorgaanisiin (esim. hiilikuidut ja lasikuitu) kuituihin.

Kierrätettävien tekstiilien lajittelu ja tunnistaminen materiaalin mukaan on tärkeää, jotta kierrätyskuidusta saadaan uudelleenkäyttöön soveltuvaa. Tekstiilikuidut voidaan jakaa niiden kemiallisen alkuperän mukaan luonnonkuituihin tai tekokuituihin ja siitä eteenpäin eläinperäisiin, kasviperäisiin, muuntokuituihin, synteettisiin kuituihin ja epäorgaanisiin kuituihin. Kuitujen erilaiset kierrätysmenetelmät täydentävät toisiaan. Mahdollisimman pitkän elinkaaren takaaminen materiaaleille edellyttää, että tunnistetaan mitkä menetelmät ovat tehokkaimpia missäkin materiaalin elinkaaren vaiheessa. Materiaalikoostumuksen lisäksi tekstiilit voidaan lajitella värin mukaan, jolloin lopputuloksena saadaan tietyn väristä kuitua, eikä sitä ole tarpeen värjätä uudelleen.

Tekstiilien valmistajia ohjataan käyttämään kierrätettyjä raaka-aineita tuotannossaan. Tämä kuitenkin edellyttää, että saatavilla olisi tarpeeksi laadukasta materiaalia, minkä takia EU:n lainsäädännön mukaiseen tavoitteeseen ei ole helppo päästä. Lainsäädännön pohjana on ymmärrys luonnonvarojen rajallisuudesta, ympäristön saastumisesta ja ilmastomuutoksesta.

Muutos lineaarisesta talousmallista lähemmäs kierrättävään tuotantoon vaatii materiaalien ja tuotteiden ympäristövaikutusten tuntemista koko elinkaaren ajalta. Näitä voidaan arvioida niin sanottujen elinkaarimallien avulla - life cycle assessment; LCA. Perinteisesti tuotteiden ja materiaalien aiheuttamaa ilmastokuormaa on mitattu hiilijalanjälkenä, mutta rinnalle on noussut yhä useammin myös vesijalanjälki, mikä mittaa vesivarojen käyttöä.

A photograph of a sewing room. In the foreground, there are several large rolls of fabric in various colors, including white, pink, and beige. A measuring tape is visible on the right side, partially unrolled. The background is a plain, light-colored wall. A green rectangular box is overlaid on the center of the image, containing the text '2. Vastuullisuus Texmarissa'.

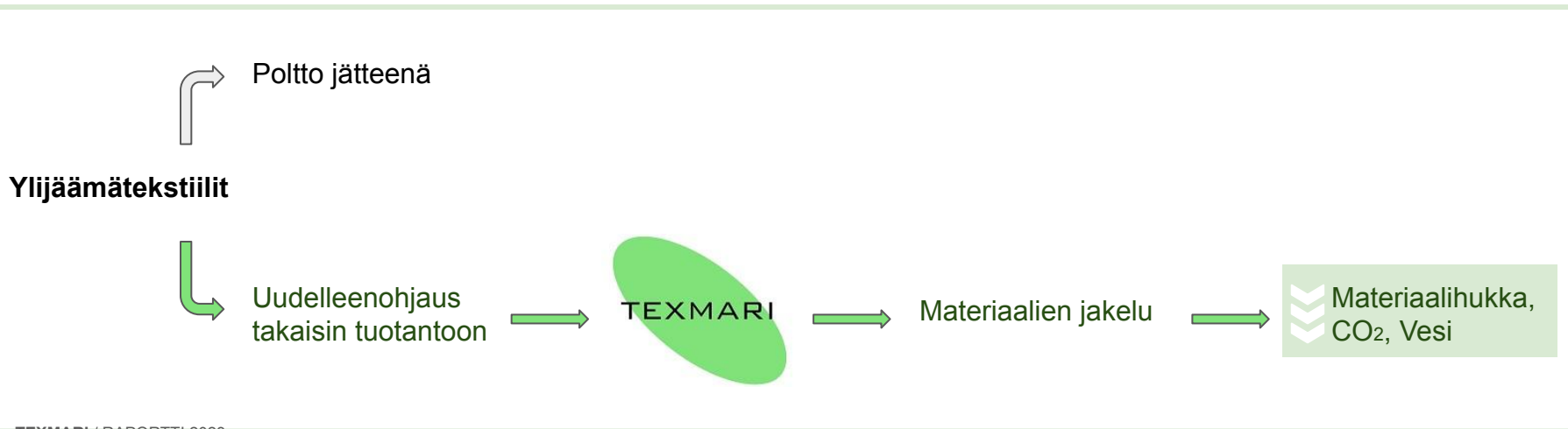
2. Vastuullisuus Texmarissa

Texmarin tavoitteena on sekundääristen raaka-aineiden eli teollisen sivuvirran käytön edistäminen ja materiaalien hyödyntäminen. Ennen kaikkea tarkoituksena on kestävä kehityksen tietoisuuden lisääminen tekstiilialalle, jotta huomioitaisiin materiaalien ja tuotteiden elinkaaren aikainen ympäristövaikutus.

Tavoitteena on estää käyttökelpoisten kankaiden ja muiden tekstiiliteollisuuden materiaalien päätyminen jätteeksi ja polttoon. Tavoitteenamme on siis vähentää panoksia, mitä tarvitaan nykyisen kuluttavan tekstiilijärjestelmän ylläpitämiseksi.

Teollisuuden puolella ei ole tekstiilien järjestelmällistä keräystä ja vastuu on täysin yrityksillä itsellään. Suomen tekstiiliteollisuuden koko ja ominaisuudet huomioiden monelta yritykseltä jää vastuullisuustyö tekemättä, koska se vaatii resursseja, joita monellakaan pienellä yrityksellä ei ole.

Tekstiilialalla toimii hyvin erilaisia toimijoita ja alalla on paljon erilaisia toimintamalleja; pienyrittäjyyttä, teollista valmistusta, tuotteiden myyntiä ja palvelun tarjontaa. Tästä johtuen alan yritysten päästölähteet ja päästöhaasteet ovat erilaisia. Ilmastotyö, hiilijalanjäljen määrittäminen ja resurssit ovat näin hyvin moninaiset.

Kierrättämisestä, uudelleenkäytöstä ja materiaalien tehokkaammasta hyödyntämisestä syntyy erilaisia ympäristövaikutuksia. Selvää kuitenkin on, että materiaalien elinkaaren pidentäminen on ympäristönäkökulmasta parempi vaihtoehto kuin hävittäminen. Esimerkiksi yhden puuvilla kilogramman valmistaminen vie noin 10 000 litraa vettä, minkä lisäksi tuotannossa käsitellään erilaisia kemikaaleja ja siitä syntyy hiilidioksidipäästöjä.

TUOTANNON SIVUVIRTAA TULISI AJATELLA RESURSSITEHOKKAASTI ALKUPERÄISESSÄ MUODOSSAAN HYÖDYNNETTÄVÄNÄ MATERIAALINA.

Toimiva materiaalikierto edellyttäisi tehokkaan keräysjärjestelmän ja tasaisen sekä tarpeeksi suuren materiaalivirran. Tasaisesti tarjolle tulevan sivuvirran tulisi vastata teollisuuden tarpeeseen materiaalivirtojen ennustettavuudesta ja saatavuudesta. Jos materiaalivirta on pientä ja materiaalin tyyppin ja laadun saatavuuden ennustaminen heikkoa, on yritysten vaikea suunnitella tuotantoaan ylijäämätekstiili huomioiden.

Ylijäämätekstiilien saaminen kiertoon edellyttää asiantuntemusta; materiaalin tekniset tiedot ja käyttömahdollisuudet on tiedettävä. Avainasemassa on yhteistyö myyjän ja ostajan välillä, jotta oikea materiaali löytää oikean kohteen.

Alkuvaiheessa Texmarissa on keskitytty yritysten ohjaamiseen ja tiedottamiseen saatavissa olevista kierrätysmateriaaleista.

A photograph of a sewing workspace. In the foreground, there are several rolls of fabric in various colors, including white, pink, and beige. A measuring tape is visible on the right side, partially unrolled. The background is a plain, light-colored wall. A semi-transparent green rectangle is overlaid in the center of the image, containing the text '3. Avainluvut'.

3. Avainluvut

Vastuullisuus on yksi muoti- ja tekstiiliteollisuutta voimakkaimmin muuttavista ajureista.

Kokonaisvaltainen vastuullisuustyö on tärkeää, sillä toimitusketjut ovat alallamme pitkiä ja monimutkaisia. Läpinäkyvyyden ja vastuullisuuden kehittäminen toimitusketjussa vaatii pitkäjänteistä työtä sekä yrityksemme sisällä että yhdessä yhteistyökumppaneittemme kanssa. Toisaalta merkittävä osa arvoketjumme ympäristövaikutuksista syntyy materiaalien jakamisesta ja käytöstä.

Suoritimme vuonna 2023 perusteellisen hiilijalanjätkilaskennan, jonka tarkoituksena oli muodostaa lähtökohta päästövähennystoimenpiteillemme. Suurin osa (liki 70%) sivuvirtamateriaalikaupoista tehtiin Texmari-alustan kautta ja loput noin 30% kaupoista tehtiin suorina toimeksiantoina materiaalikyselyiden kautta.

Raportoimme avoimesti ja läpinäkyvästi. Tuomme esiin kaikki saamamme materiaali ja päästötiedot siltä osin kuin niitä voidaan luotettavina pitää. Materiaalien valmistuksessa syntyvää kemikaalipäästöä emme luotettavasti pysty selvittämään, joten jätämme sen tämän raportin ulkopuolelle. Hiilidioksidin ja veden kulutuksena esitettävät tiedot perustuvat laskentajärjestelmäämme kerätyyn ja materiaalikoostumuksella oikaistuun tietoon.

Vähentääksemme logistiikan päästöjä pyrimme optimoimaan ja löytämään lyhyempiä kuljetusreittejä sekä valitsemaan vähäpäästöisempiä kuljetusmuotoja.

Sivuvirta materiaaleina

Vuoden 2023 aikana Texmarin kautta säästettiin 195,7 kg tekstiilimateriaaleja, joista enemmistö oli puuvillaa, polyesteriä ja nahkaa.

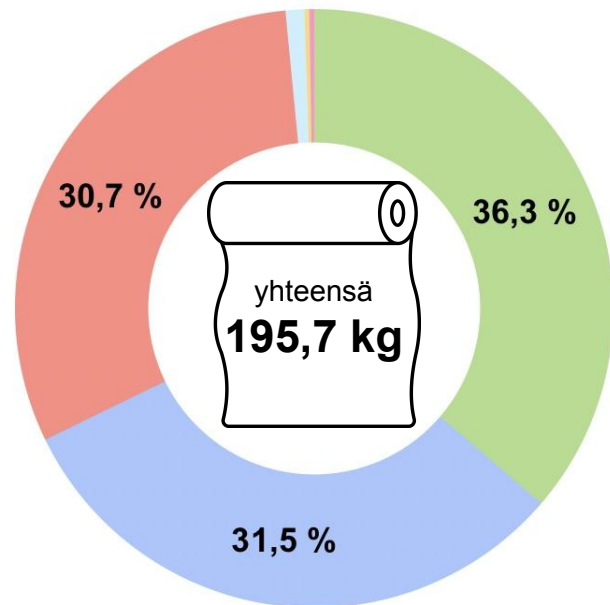
Jako kasvikuitujen, tekokuitujen ja eläinperäisten materiaalien välillä oli hyvin tasainen.

Kasvikuidut	36,5%
Tekokuidut	31,8%
Eläinkuidut	31,7%

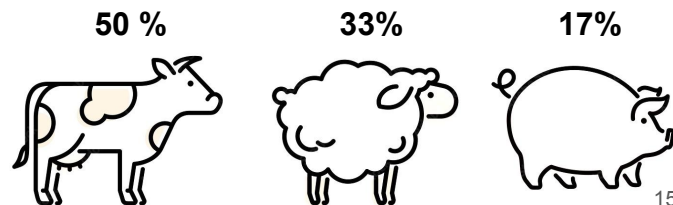
Olennaista on ymmärtää, että suurin osa tekstiilien kokonaispäästöistä ja ympäristön kulutuksesta syntyy materiaalin tuotannossa ja valmistuksessa. Ilmastolle on yhdentekevää, missä päästöt syntyvät, Suomalaisen tekstiilin hiilijalanjäljen muodostuminen lähtee siis jo alkutuotannosta.

Riippuen materiaalista, sen valmistustavasta ja käsittelystä, tuotantoon palautetut materiaalit säästivät vaihtelevasti vettä ja hiilidioksidipäästöjä.

- Puuvilla 36,3 %
- Polyesteri 31,5 %
- Nahka 30,7 %
- Villa 1,02 %
- Pellava 0,26 %
- Akryyli 0,26 %

Ylijäämänahkojen jakautuminen

Sivuvirta CO2 säästöinä

Hiilidioksidipäästöjä säästyi 13 249 kg materiaalin palauttamisella tuotantoon. Lisäksi huomioimme sen, että näitä materiaaleja ei tuhottu polttamalla, josta CO₂-säästöä syntyi 3 915 kg. Yhteensä siis 17 164 kilogrammaa CO₂-säästöä.

Tuotantoon palautetuista materiaaleista CO₂-intensitiivisimpiä olivat polyesteri ja nahka.

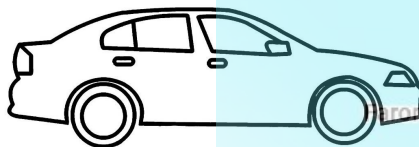
Säästetty hiilidioksidi vastaa 1,7 suomalaisen vuotuisia CO₂-päästöä tai 119 443 ajokilometriä - ajoa esimerkiksi kaksitoista kertaa Helsingistä Portugalin eteläosaan ja takaisin.

Tekstiilien päästöt syntyvät pääosin (noin 70%) tuotannosta, jonka osia ovat

- langan valmistus
- materiaalin valmistus
- märkäsäily
- leikkuu, ompelu ja tuotteen valmistus

Tuotemerkkitoiminta eli tuotteiden kuljetus ja jälleenmyynti on pienin hiilidioksidipäästöjä aiheuttava toiminto tekstiilin elinkaareissa (noin 10%). Sitä vastoin tuotteen käyttö ja tuotteen poisto käytöstä aiheuttavat suuremman osan päästöistä (noin 20%).

**CO₂-säästöt vastaavat 119 443 ajokilometriä.
Maapallon ympärysmitta on 40 075 km.**

Sivuvirta vetenä

Tuotantoon palautetut materiaalit vastasivat 13 232 732 litraa vettä. Tämän verran siis säästimme, kun materiaalit palautuivat takaisin tuotantoon, eikä niitä heitetty pois.

Materiaalivalinnoilla on suora vaikutus veden käyttöön. Vesi-intensitiivisimpiä materiaaleja olivat puuvilla ja nahka, joita säästy yhteensä 131 kilogrammaa.

Säästynyt vesimäärä vastaa reilun 300 suomalaisen vuotuista vedenkulutusta tai t-paidoiksi muutettuna 4 900 puuvillaista t-paitaa.

Tuotannossa vettä käytetään pääasiassa kahteen tarkoitukseen. Ensinnäkin liuottimena kemikaalien käsittelyyn ja toiseksi pesu- ja huuhteluaineena. Tämän lisäksi jonkin verran vettä kuluu ioninvaihdossa (vesi pehmennetään ja siitä poistetaan suoloja kuten magnesiumia ja kalsiumia), jäähdytysvesinä, höyrykuivauksessa ja puhdistuksessa.

Nahan valmistuksessa vettä kuluu käsittelyssä ja mahdollisessa värjäysprosessissa. Suurin veden kulutus syntyy kuitenkin eläimen elinaikana.

Säästetty vesi vastasi 4 900 puuvillaista t-paitaa.

Vettä
13 232 732 L

Sivuvirtojen kuljetus ja materiaalien käyttö

Kuljetuksista aiheutui 5 458 kg CO₂-päästöt. Yhtiönä käytettiin Postia, Matkahuoltoa, DHL ja Postnordia. Osalla yhtiöistä on käytössä päästökompensaatio, mutta emme huomioineet sitä.

Päästökompensoinnilla kuljetusyhtiöt ostavat päästöhyvitysyksiköitä ja korvaavat niiden avulla aiheutetut päästöt. Päästökompensoinnin ongelma on niiden vaihteleva laatu sekä sääntelyn ja valvonnan puute. Vaikka tavoitteena on päästöjen vähentäminen, kompensoinnin ei tulisi olla ensisijainen keino niiden vähentämiseksi vaan polttoainetehokkaampien ajoneuvojen ja vähäpäästöisten polttoaineiden käyttäminen.

VAATTEITA, LAUKKUJA JA KENKIÄ - SIVUVIRROISTA VOI TEHDÄ MITÄ VAIN

Säästyneistä sivuvirtamateriaaleista tehtiin pääasiassa vaatteita, laukkuja ja kenkiä. Jatkossa Texmarin tarkoitus on kehittää sidosryhmien kanssa kestävää tekstiilialaa ja ratkaisuja varastoon jääville teksteille, jotta materiaalin hyödyntäminen tehostuisi tekstiilialalla. Suunnitteluvaiheessa tehdyt päätökset vaikuttavat materiaalin kulutukseen, joten tiiviimpi yhteistyö toimijoiden kanssa on alalle tarpeen.

A photograph of a sewing room shelf. On the left, there are several large rolls of fabric in various shades of pink, peach, and white. In the center, a light green rectangular box contains the text '4. Näkymät'. To the right, a white measuring tape is visible, partially unrolled, showing measurements in centimeters. The background is a plain, light-colored wall.

4. Näkymät

Kestävyys ja ympäristönsuojelu ovat vähitellen nousemassa tekstiilialalla tärkeiksi tekijöiksi. Kannustamme käyttämään sivuvirtamateriaaleja ja säästämään luonnonvaroja. Toimillamme haluamme tuoda esille tekstiiliteollisuuden jäteongelman ja näyttää, kuinka käyttämättömistä materiaaleista valmistetaan uusia, kestävän kehityksen mukaisia, tuotteita.

Suomalainen tekstiiliala aiheuttaa päästöjä pääasiassa muuten kuin suoran toimintansa kautta, ala voi muuttaa toimintaansa siten, että se tukee hiilineutraalisuuden tavoitetta koko ketjussa. Toimijoilla on suuri vaikutusmahdollisuus materiaalivalinnoilla sekä alihankintasopimuksilla.

Toimijat ovat riippuvaisia hankintaketjun materiaalitarjonnasta ja siitä onko saatavilla vähäpäästöisempiä vaihtoehtoja niin materiaaleille kuin palveluillekin. Toimiminen oman toiminnan ulkopuolella olisi suurin vaikuttamismahdollisuus globaalissa ilmastonmuutoksessa, mutta se on vaikeampi toteuttaa ja sen vaikutuksia seurata kuin suoria omia toimija.

Tällä hetkellä kierrätysketjua haastaa se, että eri tekstiilimateriaaleille ei ole tarjolla sopivaa kierrätysmenetelmää. Materiaali ei ohjaudu suoraan tehokaimpaan kierrätysmenetelmään, kun tieto eri menetelmien ilmastovaikutuksista on vielä puutteellista. Tähän tarvitaan jatkossa lisää ohjaukskeinoja ja tekstiilialan vakiintumista kestävämmäksi alaksi.

Suurella kuvalla tekstiilialan kestävyys ei ole pelkästään kiinni materiaaleista ja materiaalien kierrosta vaan jatkossa voidaan vaatia myös, että toimijat kiinnittävät huomiota käyttämänsä energian lähteeseen ja tasapainottavat toimijaan joko hiilinielun tai kompensaation kautta.

EU tasolla tekstiilien erilliskierrätys tulisi aloittaa vuoteen 2025 mennessä. Suomessa erilliskierrätys aloitettiin nimellisesti jo vuonna 2023, mutta hätäillen. Erilliskierrätyksen osaksi mahdollisesti laajennetaan tuottajavastuulakia koskemaan myös tekstiilejä. Täytäntöön tullessaan linjaus olisi EU:n laajuinen. Suomessa hätily on osittain johtanut siihen, että käyttökelpoista tekstiiliä on päätynyt poistotekstiiliksi.

Tekstiilien kierrätys ei ulotu vain Suomeen eikä se ole vain Suomen ongelma. Tekstiilien kierrätys ei ole ilmiönä uusi, mutta ensimmäistä kertaa katse on kääntymässä yritysten suuntaan ja yritysten vastuuseen.

Kierrätyksen ja päästövähennysten kustannusten ja vaadittavien investointien vastapainoksi on hyvä hahmottaa taloudellisia näkökulmia; vaadittavia investointeja, kustannukset koko elinkaaren ajalta ja saadun lisäarvon hyödyntäminen markkinoinnissa ja myynnissä. Yhteisellä toiminnalla kustannuspainetta on mahdollista pienentää, mutta se vaatii markkinoiden ja yritysten toimintojen muutosta.

Lähteet

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110646>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130331>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19900694#V1>

<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/fashion-and-the-circular-economy-deep-dive>

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographics>

<https://www.stjm.fi/uutiset/uusi-tekstiilikuituopas-julkaistu/>